

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 556

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 26 iunie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 120 din 10 martie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 205 alin. (1) din Codul de procedură penală	2–4
Decizia nr. 131 din 10 martie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și ale art. 69 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001	5–7
Decizia nr. 143 din 12 martie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță, în redactarea anterioară Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2018 privind modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, și ale art. 1 ¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009	8–10
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 34 din 27 aprilie 2020 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	11–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 120

din 10 martie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 205 alin. (1) din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Dana-Cristina Bunea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 205 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de părțile civile Adrian Drăgun, Andra Teodora Drăgun, Iustin Adrian Drăgun, Ciprian Drăgun, Oana Mădălina Mandeș, Oana Rotaru, Serviciul Județean de Ambulanță Vrancea, Spitalul de Urgență „Sfântul Pantelimon” din Focșani și Spitalul Clinic de Urgență „Bagdasar Arseni” din București în Dosarul nr. 3.571/91/2017 al Tribunalului Vrancea — Secția penală, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 139D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Se susține că rațiunile pentru care se dispun măsurile preventive prevăzute de art. 202 din Codul de procedură penală și care vizează libertatea individuală a persoanei nu privesc drepturile și libertățile părții civile sau ale persoanei vătămate, motiv pentru care nu se poate susține încălcarea, prin textul criticat, a prevederilor constituționale invocate de autorii excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 27 decembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 3.571/91/2017, **Tribunalul Vrancea — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 205 alin. (1) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de părțile civile Adrian Drăgun, Andra Teodora Drăgun, Iustin Adrian Drăgun, Ciprian Drăgun, Oana Mădălina Mandeș, Oana Rotaru, Serviciul Județean de Ambulanță Vrancea, Spitalul de Urgență „Sfântul Pantelimon” din Focșani și Spitalul Clinic de Urgență „Bagdasar Arseni” din București, într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații formulate împotriva unei încheieri prin care a fost înlocuită măsura arestării preventive, dispusă în privința inculpatului din cauza penală în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate, cu măsura controlului judiciar.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că sintagma „inculpatul sau procurorul” din cuprinsul

dispozițiilor art. 205 alin. (1) din Codul penal este neconstituțională, întrucât nu acordă și părții civile dreptul de a formula contestație împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în procedura camerei preliminare. Se arată că partea civilă este întotdeauna și persoană vătămată, aceasta din urmă putându-se constitui parte civilă până la începerea cercetării judecătorești. Se susține că, chiar dacă nu este subiect procesual principal și nu are nici calitatea de subiect pasiv al infracțiunii, partea civilă poate avea interesul procesual de a cunoaște măsurile preventive dispuse în privința inculpatului în cursul procedurii camerei preliminare și de a contesta soluțiile dispuse în privința acestor măsuri de către judecătorul de cameră preliminară. Se susține că excluderea părții civile din rândul titularilor dreptului de a formula contestație, conform art. 205 alin. (1) din Codul de procedură penală, încalcă accesul la justiție, dreptul la un proces echitabil și principiul egalității în drepturi, astfel cum acestea sunt reglementate prin dispozițiile constituționale și convenționale invocate.

6. **Tribunalul Vrancea — Secția penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Se susține că aceasta este justificată de faptul că scopul măsurilor preventive constă, în esență, în prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, iar, prin raportare la acest scop, partea civilă ar putea avea interesul legitim de a contesta încheierile prin care se dispune asupra măsurilor preventive în procedura camerei preliminare, conform art. 205 alin. (1) din Codul de procedură penală. Se susține că interesul prevenirii săvârșirii unor noi infracțiuni nu aparține doar instituțiilor statului, ci și persoanelor afectate, direct sau indirect, de săvârșirea faptelor prevăzute de legea penală, motiv pentru care părțile procesului penal trebuie să aibă posibilitatea de a interveni în judecata referitoare la dispunerea unei măsuri preventive. Se face trimitere la dreptul părții civile de a contesta dispunerea măsurilor asigurătorii.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 205 alin. (1) din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: „*Împotriva încheierilor prin care judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriul*

dispune asupra măsurilor preventive, inculpatul și procurorul pot formula contestație, în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare. Contestația se depune la judecătorul de cameră preliminară care a pronunțat încheierea atacată și se înaintează, împreună cu dosarul cauzei, judecătorului de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară, în termen de 48 de ore de la înregistrare.”

11. Se susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, prevederilor art. 6, 7 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil, la legalitatea incriminării și la interzicerea discriminării, precum și dispozițiilor art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenție referitoare la interzicerea generală a discriminării.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că textul criticat reglementează calea de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în procedura camerei preliminare.

13. Conform art. 202 alin. (4) din Codul de procedură penală, măsurile preventive ce pot fi dispuse în cursul procesului penal sunt: reținerea, controlul judiciar; controlul judiciar pe cauțiune, arestul la domiciliu și arestarea preventivă. Potrivit alin. (1) al art. 202 din Codul de procedură penală, măsurile preventive pot fi luate dacă există probe sau indicii temeinice din care rezultă suspiciunea rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune și dacă sunt necesare, iar scopul dispunerii lor constă în asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, împiedicarea sustragerii suspectului ori a inculpatului de la urmărirea penală sau de la judecată ori a prevenirii săvârșirii unei alte infracțiuni.

14. Așa fiind, măsurile preventive sunt măsuri procesuale, personale, și nu reale, puse la dispoziția organelor judiciare penale și care constau în restrângeri ale libertății individuale a persoanei sau ale exercitiului altor drepturi și libertăți fundamentale, determinate de particularitățile fiecărei cauze și de condițiile în care se desfășoară procesul penal. Aceste măsuri funcționează ca mijloace de prevenire sau de înlăturare a unor împrejurări, expres reglementate la art. 202 alin. (1) din Codul de procedură penală. Existența a cel puțin unuia dintre scopurile dispunerii măsurilor preventive trebuie verificată atât în momentul dispunerii, cât și în cel al prelungirii lor sau al înlocuirii unei măsuri preventive cu o altă măsură preventivă, în toate cele cinci cazuri anterior menționate, organul judiciar având obligația de a alege măsura potrivită și suficientă pentru atingerea respectivului scop, având în vedere natura lor preventivă, și nu retributivă.

15. Măsurile preventive pot fi dispuse, confirmate, prelungite sau menținute pe tot parcursul procesului penal, conform dispozițiilor procesual penale care le reglementează, dacă nu există o cauză care împiedică punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale.

16. Dintre măsurile preventive reglementate la art. 202 alin. (4) din Codul de procedură penală, reținerea, arestul la domiciliu și arestul preventiv sunt măsuri privative de libertate, iar controlul judiciar și controlul judiciar pe cauțiune sunt măsuri neprivative de libertate, dar care implică restrângerea exercitiului mai multor drepturi și libertăți fundamentale (a se vedea Decizia nr. 712 din 4 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 33 din 15 ianuarie 2015, paragraful 26).

17. În considerarea caracterului lor restrictiv, legiuitorul a prevăzut, în mod distinct, procedura de contestare a măsurilor preventive dispuse în fiecare etapă a procesului penal.

18. Dispozițiile art. 14—18 din Codul de procedură penală reglementează acțiunea penală, iar cele ale art. 19—28 din același cod reglementează acțiunea civilă. Potrivit art. 14 alin. (1) din Codul de procedură penală, acțiunea penală are ca obiect tragerea la răspundere penală a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, iar, conform art. 19 din Codul de procedură penală, acțiunea civilă poate fi exercitată în cadrul procesului

penal și are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale.

19. Astfel, acțiunea penală derivă din dreptul statului de a trage la răspundere penală persoanele care săvârșesc infracțiuni și presupune soluționarea de către organele judiciare a unui raport juridic penal de conflict. Pe lângă acestea, dispozițiile Codului de procedură penală prevăd posibilitatea existenței în cadrul procesului penal a unui conflict de drept extrapenal și, prin urmare, a unui raport juridic extrapenal, de natură civilă, care constituie obiectul acțiunii civile exercitate în cadrul procesului penal. Aceasta reprezintă un mijloc juridic prin care raportul de conflict civil este adus în fața organelor judiciare penale, în scopul soluționării lui de către acestea din urmă.

20. Având în vedere modul în care sunt reglementate și caracterul lor personal, Curtea reține că măsurile preventive au ca scop realizarea instrucției penale, prin buna soluționare a cauzelor penale, în vederea aflării adevărului și a tragerii la răspundere penală a persoanelor care săvârșesc infracțiuni. Prin urmare, dispunerea măsurilor preventive are în vedere soluționarea acțiunii penale, respectiv a raportului juridic penal de conflict, astfel cum rezultă și din prevederile art. 202 alin. (3) din Codul de procedură penală, conform cărora „*orice măsură preventivă trebuie să fie proporțională cu gravitatea acuzației aduse persoanei față de care este luată și necesară pentru realizarea scopului urmărit prin dispunerea acesteia*”.

21. La rândul lor, art. 29 din Codul de procedură penală prevede că participanții în procesul penal sunt organele judiciare, avocatul, părțile, subiecții procesuali principali, precum și alți subiecți procesuali, iar conform art. 32 din Codul de procedură penală, părțile sunt subiecții procesuali care exercită sau împotriva cărora se exercită o acțiune judiciară, acestea fiind inculpatul, partea civilă și partea responsabilă civilmente. Dintre acestea, potrivit art. 82 din Codul de procedură penală, inculpatul este persoana împotriva căreia s-a pus în mișcare acțiunea penală, conform art. 84 din Codul de procedură penală, partea civilă este persoana vătămată sau succesorii săi, care exercită acțiunea civilă în cadrul procesului penal, iar, conform art. 86 din Codul de procedură penală, persoana responsabilă civilmente este persoana care, potrivit legii civile, are obligația legală sau convențională de a repara în întregime sau în parte, singură sau în solidar, prejudiciul cauzat prin infracțiune și care este chemată să răspundă în proces.

22. Prin urmare, spre deosebire de inculpat, care este întotdeauna parte a raportului juridic penal de conflict, putând avea și calitatea de parte a raportului juridic civil ce face obiectul acțiunii civile exercitate în cadrul procesului penal, partea civilă are doar calitatea de parte a raportului juridic civil. Pentru acest motiv, aceasta nu are un interes procesual specific cu privire la maniera de soluționare de către organele judiciare a raportului juridic penal, așadar, în privința dispunerii măsurilor preventive în cursul procesului penal.

23. În acest sens este de reținut că acțiunea civilă rămâne distinctă de acțiunea penală, în tot cursul procesului penal, motiv pentru care aceasta poate fi soluționată împreună cu acțiunea penală, conform art. 25 alin. (1) din Codul de procedură penală, sau separat de aceasta, potrivit alin. (5)—(6) ale aceluiași articol. De asemenea, potrivit art. 26 alin. (1) din Codul de procedură penală, acțiunea civilă poate fi disjunctă de acțiunea penală, atunci când soluționarea acesteia determină depășirea termenului rezonabil de soluționare a acțiunii penale.

24. Având în vedere această coexistență distinctă a celor două acțiuni ce pot fi exercitate în cadrul procesului penal, partea civilă, care are doar calitatea de parte a raportului juridic civil de conflict, nu poate justifica un interes procesual cu privire la felul în care se soluționează acțiunea penală sau cu privire la dispunerea de către organele judiciare a măsurilor preventive în privința inculpatului.

25. Aceasta întrucât măsurile preventive au în vedere libertatea individuală sau restrângerea altor drepturi și libertăți ale persoanei, însă nu și bunurile sale, având astfel un caracter personal, și nu real. Or, în aceste condiții, exercitarea de către partea civilă a unei căi de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive ar fi în dezacord cu natura și cu scopul reglementării sale ca parte a procesului penal, astfel cum acestea rezultă din prevederile art. 84 din Codul de procedură penală.

26. Pentru aceste motive, sintagma „inculpatul și procurorul”, din cuprinsul art. 205 alin. (1) din Codul de procedură penală, criticată de autorul excepției, care conferă doar inculpatului și procurorului dreptul de a exercita contestație împotriva încheierilor prin care judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriu dispune asupra măsurilor preventive, este în acord cu natura și scopul dispunerii măsurilor preventive, nefiind contrară prevederilor constituționale și convenționale invocate de autorul excepției.

27. Astfel, în privința pretinsei încălcări, prin textul criticat, a dispozițiilor art. 21 din Constituție și art. 6 din Convenție, care prevăd accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil, Curtea reține că partea civilă beneficiază în cursul procesului penal de toate garanțiile specifice acestor drepturi, asigurate prin dispozițiile procesuale penale, ce reglementează regimul său juridic de parte a acțiunii civile exercitate în cadrul procesului penal, în scopul realizării intereselor sale procesuale, care au ca finalitate repararea prejudiciilor civile produse prin fapta ce constituie obiectul acțiunii penale. Referitor la accesul la justiție, Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudența sa, că acesta implică, între altele, adoptarea de către legiuitor a unor reguli de procedură clare, în care să se prescrie cu precizie condițiile și termenele în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor procesuale, inclusiv cele referitoare la căile de atac împotriva hotărârilor pronunțate de instanțele de judecată, dar și că acesta nu este un drept absolut, putând fi limitat prin anumite condiții de formă și de fond impuse de legiuitor, prin raportare la art. 21 din Constituție (a se vedea Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2006 și Decizia nr. 176 din 24 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 356 din 27 aprilie 2005). De asemenea, s-a reținut prin aceeași jurisprudență că este de competența exclusivă a legiuitorului să instituie aceleași reguli de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, soluție ce rezultă în mod categoric din dispozițiile constituționale potrivit cărora „competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege” și în conformitate cu care

„împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii” (a se vedea Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 2004). În ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, instanța de contencios constituțional a statuat că examinarea echitabilă a cauzei necesită asigurarea respectării unor principii procedurale fundamentale, precum contradictorialitatea și dreptul la apărare (a se vedea Decizia nr. 231 din 16 decembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131 din 28 martie 2000), precum și faptul că noțiunea de proces echitabil presupune egalitatea mijloacelor în ceea ce privește părțile, adică posibilitatea ca fiecare dintre acestea să își expună cauza în fața instanței, în condiții care să nu o dezavantajeze în mod semnificativ față de partea adversă (a se vedea Decizia nr. 320 din 14 septembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.027 din 8 noiembrie 2004).

28. Cu privire la invocarea de către autorul excepției de neconstituționalitate a principiului egalității în drepturi, prevăzut la art. 14 din Convenție și la art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenție, Curtea reține că, astfel cum rezultă din argumentele mai sus invocate, partea civilă se află, în cadrul procesului penal, într-o situație juridică diferită de cea a inculpatului și a procurorului, aspect ce justifică reglementarea în privința sa a unui regim diferit referitor la exercitarea căii de atac a contestației împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în procedura camerei preliminare, potrivit art. 205 alin. (1) din Codul de procedură penală. În acest sens, Curtea Constituțională a reținut, în repetate rânduri, în jurisprudența sa, că principiul egalității presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (a se vedea Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, precitată) și, de asemenea, că principiul egalității nu interzice reguli specifice, în cazul unei diferențe de situații, inegalitatea reală, ce rezultă din această diferență, putând justifica reguli distincte, în funcție de scopul legii care le conține (a se vedea Decizia nr. 107 din 1 noiembrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 26 aprilie 1996).

29. Referitor la pretinsa încălcare, prin prevederile art. 205 alin. (1) din Codul de procedură penală, a dispozițiilor art. 7 din Convenție, acestea nu sunt aplicabile în prezenta cauză, întrucât textul criticat reprezintă o normă de drept procesual penal, iar garanțiile specifice principiului legalității incriminării și a pedepsei sunt asigurate prin normele dreptului penal substanțial.

30. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de părțile civile Adrian Drăgun, Andra Teodora Drăgun, Iustin Adrian Drăgun, Ciprian Drăgun, Oana Mădălina Mandeș, Oana Rotaru, Serviciul Județean de Ambulanță Vrancea, Spitalul de Urgență „Sfântul Pantelimon” din Focșani și Spitalul Clinic de Urgență „Bagdasar Arseni” din București în Dosarul nr. 3.571/91/2017 al Tribunalului Vrancea — Secția penală și constată că dispozițiile art. 205 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Vrancea — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 10 martie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 131

din 10 martie 2020

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 alin. (2) lit. e)
din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și ale art. 69
din Legea administrației publice locale nr. 215/2001**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Atilla	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Sorin-Ioan-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și ale art. 69 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, excepție ridicată de Cornel Salamaha în Dosarul nr. 2.756/86/2018 al Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.824D/2018.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției, domnul Ovidiu Liviu Donțu, avocat în cadrul Baroului Suceava, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Lipsește partea Instituția Prefectului Județului Botoșani. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul avocatului autorului excepției, care solicită admiterea criticilor de neconstituționalitate. Susține că încetarea de drept a mandatului de primar, înainte de termen, apare ca justificată în cazul săvârșirii unor infracțiuni în legătură cu serviciul, dar este nejustificată în cazul săvârșirii unor infracțiuni care nu relevă o asemenea legătură, cum sunt cele referitoare la încălcarea regimului circulației pe drumurile publice. Invocă, în acest sens, încălcarea principiului proporționalității și aspecte din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, spre exemplu, Hotărârea din 1 iulie 2008, pronunțată în Cauza *Calmanovici împotriva României*. De asemenea, susține că autorul excepției nu a beneficiat de dreptul de acces liber la justiție și de dreptul la apărare în ceea ce privește pierderea dreptului său electoral.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 18 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 2.756/86/2018, **Tribunalul Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și ale art. 69 din Legea**

administrației publice locale nr. 215/2001. Excepția a fost ridicată de Cornel Salamaha într-o cauză având ca obiect anularea unui act administrativ și suspendarea executării unui act administrativ — ordin privind constatarea încetării de drept a mandatului de primar.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că soluția legislativă care permite încetarea mandatului de primar printr-un act administrativ, în cadrul unei proceduri administrative, în absența unei pedepse complementare aplicate printr-o sentință penală, încalcă accesul la justiție. Autorul excepției mai susține că textul art. 15 alin. (2) din Legea nr. 393/2004 este neconstituțional dacă nu se constată modificarea acestuia prin art. 6 alin. (2) din Legea nr. 115/2015 și dacă nu se respectă dreptul la muncă, fiind în contradicție și cu art. 56 alin. (1) lit. d) din Codul muncii, dar și cu reglementările privind situația demnitarilor sau a Președintelui României.

7. Consideră că prevederile legale criticate determină o discriminare în sensul că primarii ar deveni singura categorie care și-ar pierde funcția în cazul unei condamnări cu suspendare, întrucât salariații, demnitarii și chiar președintele României nu își pierd funcția, conform legii. Astfel, în cazul infracțiunilor săvârșite din culpă, imposibilitatea exercitării funcției de primar apare ca o măsură disproporționată față de scopul legii, cunoscut fiind faptul că infracțiunile din culpă prezintă un grad de pericol social redus și nu pot fi apreciate ca fiind de natură să pună sub semnul îndoielii onestitatea, moralitatea și profesionalismul persoanei condamnate. Mai mult, dispozițiile legale criticate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 16 alin. (3) și ale art. 20 din Constituție, din perspectiva dreptului oricărui cetățean de a avea acces, în condiții generale de egalitate, la funcțiile publice din țara sa, fără discriminări și fără restricții nerezonabile. Se invocă, în acest sens, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 6 aprilie 2000, pronunțată în Cauza *Thlimmenos împotriva Greciei*), care a consacrat dreptul la diferență de tratament juridic în ocuparea unor funcții sau profesii, între persoanele condamnate pentru diferite infracțiuni, susținând că în cauza amintită Curtea a stabilit ca aplicarea principiului nediscriminării „în oricare altă situație„ include și nediscriminarea pe motive de cazier judiciar. Se arată că a fost reținută încălcarea principiului nediscriminării motivat de faptul că statul nu a introdus în legislație excepții corespunzătoare de la regula de restricționare a persoanelor condamnate pentru o infracțiune gravă de la accesul într-o funcție și pentru că nu face distincție între pedepsele cu executare și cele cu suspendarea executării. Se arată că, dacă un primar a fost condamnat la o pedeapsă cu suspendarea executării pentru săvârșirea unei infracțiuni la regimul rutier și nu pentru infracțiuni în legătură cu funcția, iar prin hotărârea penală de condamnare cu suspendare nu se stabilește o pedeapsă complementară privind interzicerea drepturilor electorale, prefectul nu poate suplini, prin ordin, accesul la justiție al primarului.

8. **Tribunalul Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal** arată că opinia instanței asupra excepției de neconstituționalitate trebuie conturată în raport cu statuările anterioare ale instanței de contencios constituțional față de prevederile legale criticate. Invocă aspecte din jurisprudența Curții Constituționale în materie (spre exemplu, Decizia nr. 229 din 6 aprilie 2017, Decizia nr. 647 din 13 octombrie 2015, Decizia nr. 393 din 14 iunie 2016, Decizia nr. 544 din 12 iulie 2016, și Decizia nr. 654 din 8 noiembrie 2016, precum și Decizia nr. 239 din 4 martie 2008, Decizia nr. 153 din 12 martie 2013, Decizia nr. 175 din 29 martie 2016, Decizia nr. 536 din 6 iulie 2016), prin care s-au respins ca neîntemeiate excepțiile de neconstituționalitate. Reține că aceste statuări, evident, nu pot împiedica o reevaluare a principiului proporționalității măsurii de pierdere a mandatului primarului pentru condamnări privind unele infracțiuni săvârșite din culpă, analiză realizată din perspectiva art. 16 alin. (1) cu trimitere indirectă la prevederile art. 53 alin. (2) din Constituție, dacă se va considera de către Curtea Constituțională că în cadrul argumentelor reclamantului au fost aduse în discuție elemente noi, care să justifice o reconsiderare a jurisprudenței sale din perspectiva caracterului necesar, proporțional și nediscriminatoriu care trebuie să privească orice măsură de restrângere a exercițiului oricărui drept.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, susținerile avocatului autorului excepției, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 7 octombrie 2004, modificate prin Legea nr. 58/2009 pentru modificarea art. 15 din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 227 din 7 aprilie 2009, precum și ale art. 69 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările și completările ulterioare.

13. Curtea observă că, ulterior sesizării Curții Constituționale cu prezenta excepție de neconstituționalitate, prevederile art. 69 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001 și ale art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 au fost abrogate prin art. 597 alin. (2) lit. e) și h) din partea IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019. Însă, având în vedere că în cauza dedusă judecătii produc efecte juridice prevederile art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 și ale art. 69 alin. (5) din Legea nr. 215/2001 și în lumina Deciziei Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, potrivit căreia sunt supuse controlului de constituționalitate dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror

efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea urmează să se rețină ca obiect al excepției aceste dispoziții de lege, care au următorul cuprins:

— Art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004: „*Calitatea de primar și, respectiv, de președinte al consiliului județean încetează, de drept, înainte de expirarea duratei normale a mandatului în următoarele cazuri: [...] e) condamnarea, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate;*”;

— Art. 69 din Legea nr. 215/2001: „(1) *Mandatul primarului este de 4 ani și se exercită până la depunerea jurământului de către primarul nou-ales. Mandatul primarului poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război, calamitate naturală, dezastru sau sinistru deosebit de grav.*

(2) *Mandatul primarului încetează de drept în condițiile legii statutului aleșilor locali, precum și în următoarele situații:*

a) *dacă acesta se află în imposibilitatea exercitării funcției datorită unei boli grave, certificate, care nu permite desfășurarea activității în bune condiții timp de 6 luni pe parcursul unui an calendaristic;*

b) *dacă acesta nu își exercită, în mod nejustificat, mandatul timp de 45 de zile consecutiv.*

(3) *În cazurile prevăzute la alin. (2), prefectul, prin ordin, ia act de încetarea mandatului primarului.*

(4) *Ordinul prefectului poate fi atacat de primar la instanța de contencios administrativ în termen de 10 zile de la comunicare.*

(5) *Instanța de contencios administrativ este obligată să se pronunțe în termen de 30 de zile. În acest caz, procedura prealabilă nu se mai efectuează, iar hotărârea primei instanțe este definitivă și irevocabilă.”*

14. Potrivit dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012, „*De la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, referirile din cuprinsul actelor normative la hotărârea judecătorească «definitivă și irevocabilă» sau, după caz, «irevocabilă» se vor înțelege ca fiind făcute la hotărârea judecătorească «definitivă»”.*

15. În opinia autorului excepției, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil. De asemenea, sunt invocate dispozițiile art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind interzicerea discriminării, art. 2 pct. 1 și art. 25 lit. c) din Pactul internațional cu privire la drepturile politice și civile, art. 2 pct. 1 și art. 21 pct. 1 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prevederile art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 și ale art. 69 din Legea nr. 215/2001 au mai format obiect al controlului de constituționalitate exercitat în raport cu dispozițiile din Constituție invocate și în prezenta cauză (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 393 din 14 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 26 septembrie 2016).

17. Astfel, Curtea a constatat că prevederile art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 nu instituie niciun fel de discriminare între persoanele cărora acestea li se adresează, și anume primarilor care au fost condamnați, printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate. Astfel, măsura încetării de drept a mandatului de primar, în condițiile prevăzute de textul de lege, se aplică în mod egal, fără privilegii și fără discriminări, tuturor celor care se găsesc în ipoteza normei legale.

18. Curtea a mai observat că Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 18 din 8 iunie 2015, pronunțându-se pe calea unei hotărâri prealabile, prin care s-a dat o rezolvare de principiu cu privire la aplicabilitatea dispozițiilor art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 393/2004), în cazul condamnării, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu aplicarea art. 81 și 82 din Legea nr. 15/1968 privind Codul penal al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Codul penal din 1969), respectiv cu executarea în alte condiții decât cele prevăzute de art. 57 alin. (1) din Codul penal din 1969, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 469 din 29 iunie 2015, a reținut că, în cazul dispozițiilor art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004, legea face referire numai la tipul de pedeapsă aplicată, respectiv privativă de libertate, fără a distinge în funcție de modul de individualizare a executării pedepsei privative de libertate aplicate. De asemenea, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că „suspendarea condiționată a executării pedepsei, ca măsură de individualizare judiciară a pedepsei, nu are ca efect modificarea calificării juridice a pedepsei aplicate, în sensul înlăturării caracterului său privativ de libertate, ci are ca efect provizoriu neexecutarea pedepsei privative de libertate pe perioada termenului de încercare” și că „dispozițiile art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 vizează pedeapsa aplicată, iar nu modul de executare a pedepsei aplicate”.

19. În sensul celor de mai sus, Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 1.192 din 13 decembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 17 ianuarie 2008, Decizia nr. 1.522 din 18 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 834 din 13 decembrie 2010, Decizia nr. 647 din 13 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 935 din 17 decembrie 2015, Decizia nr. 393 din 14 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 26 septembrie 2016, Decizia nr. 544 din 12 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 862 din 28 octombrie 2016, și Decizia nr. 654 din 8 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 68 din 26 ianuarie 2017.

20. Distinct de acestea, referitor la invocarea unei pretense discriminări sub aspectul cazurilor de încetare a mandatului primarilor în raport cu persoane care dețin alte funcții publice,

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (l) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Cornel Salamaha în Dosarul nr. 2.756/86/2018 al Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și ale art. 69 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 10 martie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

sau din perspectiva formelor de vinovăție în cazul săvârșirii unor infracțiuni, Curtea observă că aceasta nu poate fi reținută. Art. 16 din Constituție vizează egalitatea în drepturi între cetățeni în ceea ce privește recunoașterea în favoarea acestora a unor drepturi și libertăți fundamentale, nu și identitatea de tratament juridic asupra aplicării unor măsuri, indiferent de natura lor. În felul acesta se justifică nu numai admisibilitatea unui regim juridic diferit față de anumite categorii de persoane, dar și necesitatea lui (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 53 din 19 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 3 aprilie 2002), cu atât mai mult cu cât ipotezele juridice sunt diferite.

21. De asemenea, prevederile art. 69 din Legea nr. 215/2001 au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate exercitat în raport cu art. 21 din Constituție, iar prin mai multe decizii, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate cu acest obiect (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.522 din 18 noiembrie 2010 și Decizia nr. 393 din 14 iunie 2016, precitate).

22. Curtea a statuat că, în contextul reglementat de prevederile legale criticate, și anume modalitatea de contestare în justiție a ordinului prefectului de constatare a încetării de drept a mandatului de primar, procedura specifică de contestare și de soluționare a acestor litigii este în mod firesc caracterizată prin celeritate, natura cauzelor supuse controlului judecătoresc impunând o rezolvare promptă și definitivă pentru trecerea la etapa următoare, cea a declanșării procedurii pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale. Totodată, Curtea a reținut că, pe parcursul soluționării contestației de către instanța de contencios administrativ, ambele părți din litigiu — atât primarul, cât și prefectul — își pot exercita neîngrădit drepturile și garanțiile procesuale specifice procesului echitabil într-un stat democratic, astfel că nu se poate susține încălcarea accesului liber la justiție sub toate aspectele sale.

23. În consecință, Curtea a constatat că dispozițiile legale supuse controlului de constituționalitate nu încalcă prevederile din Constituție și din actele juridice internaționale invocate.

24. Întrucât nu au apărut împrejurări noi, care să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale în această materie, soluția adoptată în precedent, precum și considerentele pe care aceasta se întemeiază își mențin în mod corespunzător valabilitatea și în cauza de față.

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 143

din 12 martie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță, în redactarea anterioară Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2018 privind modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, și ale art. 1¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Benke Károly	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Legea nr. 94/2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 8/2009 privind acordarea tichetelor de vacanță și ale art. 1 pct. 1 și 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 46/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță în ceea ce privește sintagma „*numai sub forma voucherelor de vacanță*”, excepție ridicată de Ștefan Chelcan în Dosarul nr. 10.202/3/2017 al Tribunalului Timiș — Secția I civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.933D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții Constituționale acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, se arată că modalitatea de acordare a primei de vacanță sub forma tichetelor/voucherelor de vacanță intră în sfera de apreciere a legiuitorului, motivat de faptul că prima de vacanță nu reprezintă un drept fundamental.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 16 noiembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 10.202/3/2017, **Tribunalul Timiș — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Legea nr. 94/2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 8/2009 privind acordarea tichetelor de vacanță și ale art. 1 pct. 1 și 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 46/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță în ceea ce privește**

sintagma „*numai sub forma voucherelor de vacanță*”, excepție ridicată de Ștefan Chelcan într-o cauză având ca obiect soluționarea unor pretenții bănești referitoare la înlocuirea operată prin lege a primelor de vacanță negociate în sumă fixă cu vouchere de vacanță.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, se susține că obligarea prin lege a Societății Naționale de Radiocomunicații — S.A. din București, societate în care statul este acționar majoritar, de a înlocui prima de vacanță în valoare de 1.400 lei cu vouchere de vacanță încalcă dreptul persoanei de a dispune de un bun patrimonial câștigat de peste 15 ani, fiind, astfel, confiscat un bun de la un particular în beneficiul altor particulari. Se mai arată că salariile personalului societății nu provin din bugetul statului, ci de la terțe persoane. Se mai indică faptul că, în măsura în care legiuitorul dispune încetarea plății stimulentele bănești acordate prin contracte colective de muncă, se încalcă art. 41 alin. (5) din Constituție.

6. **Tribunalul Timiș — Secția I civilă** apreciază că textele legale criticate sunt constituționale.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că dreptul la vouchere de vacanță nu este un drept fundamental, ci reprezintă anumite beneficii pe care legiuitorul a considerat oportun să le acorde angajaților din sectorul bugetar la un anumit moment, astfel că nu se poate reține încălcarea art. 41 și art. 53 din Constituție. Totodată, sunt redate *in extenso* considerente din cuprinsul deciziilor nr. 88 din 28 februarie 2013 și nr. 262 din 5 mai 2016, concluzionându-se că nu sunt încălcate nici prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1).

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum a fost formulat, îl reprezintă dispozițiile art. 5 din Legea nr. 94/2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 8/2009 privind acordarea tichetelor de vacanță, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 496 din 3 iulie 2014, și ale art. 1 pct. 1 și 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 46/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 506 din 30 iunie 2017. Având în vedere că dispozițiile respective modifică actul de bază, precum și faptul că critica de neconstituționalitate vizează acordarea primei de vacanță numai sub forma voucherelor de vacanță pentru societățile la care statul este acționar majoritar, aspect ce este stabilit expres prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 46/2017, vor fi reținute drept obiect al excepției de neconstituționalitate dispozițiile art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 110 din 24 februarie 2009, în redactarea anterioară Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2018 privind modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.058 din 13 decembrie 2018, și art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009, dispoziții cu privire la care Curtea se va pronunța prin prezenta decizie și care au următorul cuprins:

— Art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009, în redactarea anterioară Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2018: *„(2) Instituțiile și autoritățile publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii, înființate pe lângă instituțiile publice, precum și operatorii economici, astfel cum sunt definiți de Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, aprobată cu completări prin Legea nr. 47/2014, cu modificările și completările ulterioare, acordă, în limita sumelor prevăzute în buget alocate cu această destinație, în perioada 1 iulie 2017-30 noiembrie 2018, o singură indemnizație de vacanță sau o singură primă de vacanță, după caz, sub formă de vouchere, în cuantum de 1.450 lei pentru un salariat”;*

— Art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009: *„Începând cu data de 1 decembrie 2018, operatorii economici astfel cum sunt definiți de Ordonanța Guvernului nr. 26/2013, aprobată cu completări prin Legea nr. 47/2014, cu modificările și completările ulterioare, vor acorda angajaților proprii primele de vacanță numai sub forma voucherelor de vacanță, în cuantum egal cu contravaloarea unui salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată stabilit, în condițiile legii, pentru un salariat”.*

12. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 privind egalitatea în fața legii, ale art. 41 alin. (5) privind contractele colective, ale art. 44 privind dreptul de

proprietate privată și ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că acțiunea formulată în fața instanței judecătorești a fost introdusă în anul 2017 și nu vizează o stare de drept actuală, ci viitoare și eventuală, având în vedere că textul se referă la obligația societăților la care statul este acționar majoritar de a acorda prima de concediu numai sub forma voucherelor de vacanță începând cu data de 1 decembrie 2018. Astfel, întrucât acțiunea a fost introdusă cu caracter preventiv, Curtea constată că aceasta nu se plasează, din punct de vedere temporal, în sfera de activitate a dispozițiilor art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009. Prin urmare, aceste dispoziții nu sunt aplicabile situației concrete și actuale a autorului excepției de neconstituționalitate, ci vizează o situație eventuală, ceea ce contravine caracterului concret al controlului de constituționalitate, exercitat pe calea excepției de neconstituționalitate. Rezultă că autorul excepției de neconstituționalitate nu poate demonstra niciun interes juridic în susținerea acesteia, interes care trebuie să fie direct, născut și actual. O atare situație determină lipsa legăturii dispozițiilor criticate cu soluționarea cauzei (a se vedea și Decizia nr. 198 din 12 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 151 din 11 martie 2009).

14. În consecință, întrucât art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009 nu are legătură cu soluționarea cauzei, Curtea, în temeiul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, va respinge ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate având acest obiect.

15. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009, în redactarea anterioară Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2018, Curtea reține că, prin Decizia nr. 1.250 din 7 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 16 noiembrie 2010, a statuat că statul are deplina legitimitate constituțională de a acorda sporuri, stimulente, premii, adaosuri la salariul de bază personalului plătit din fonduri publice, în funcție de veniturile bugetare pe care le realizează. Acestea nu sunt drepturi fundamentale, ci drepturi salariale suplimentare. Legiuitorul este în drept, totodată, să instituie anumite sporuri la indemnizațiile și salariile de bază, premii periodice și alte stimulente, pe care le poate diferenția în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, le poate modifica în diferite perioade de timp, le poate suspenda sau chiar anula (a se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 108 din 14 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 8 martie 2006).

16. Curtea a mai statuat că încheierea convențiilor colective nu se poate face decât cu respectarea legii. Aceste convenții sunt izvor de drept, dar forța lor juridică nu poate fi superioară legii. În consecință, convențiile colective sunt garantate în măsura în care nu încalcă prevederile legale în materie; în caz contrar s-ar încălca un principiu fundamental al statului de drept, și anume primordialitatea legii în reglementarea relațiilor sociale. În consecință, negocierea convențiilor colective nu se poate face decât cu respectarea dispozițiilor legale existente (a se vedea și Decizia nr. 292 din 1 iulie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 787 din 26 august 2004, și Decizia nr. 65 din 20 iunie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 129 din 28 iunie 1995).

17. Curtea a mai statuat că dispozițiile art. 41 alin. (5) din Constituție, privind caracterul obligatoriu al convențiilor colective,

nu exclud posibilitatea legiuitorului de a interveni, din rațiuni de interes general, pentru modificarea unor dispoziții din contractele colective de muncă, reglementând soluții care să răspundă nevoilor sociale existente la un moment dat (a se vedea și Decizia nr. 1.414 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 23 noiembrie 2009).

18. Ordonatorii principali de credite trebuie să respecte legea și să o aplice ca atare, chiar dacă aceasta are ca efect, pentru viitor, modificarea unor clauze din contractele de muncă, individuale sau colective, ale personalului plătit din fonduri publice. Rațiunea acestei concluzii constă în faptul că temeiul încheierii, modificării și încetării contractului este legea, iar dacă, pentru viitor, legea prevede o redimensionare a politicii salariale bugetare, toate contractele pendinte sau care vor fi încheiate trebuie să reflecte și să fie în acord cu legea. În caz contrar, s-ar ajunge la discriminări salariale chiar în interiorul aceleiași categorii de personal, ceea ce este inadmisibil (Decizia nr. 1.250 din 7 octombrie 2010).

19. Legiuitorul este competent să stabilească un cadru legal în care să se desfășoare negocierile colective, contractele colective neputând genera drepturi și obligații *contra legem*. Ele sunt acte care sunt încheiate în aplicarea legilor și nicidecum acte care să prevaleze forței legii. Astfel, este evident că în sfera publică asemenea contracte se negociază și se încheie în limitele și în cadrul stabilite de lege (Decizia nr. 574 din 4 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 368 din 26 mai 2011).

20. Aceleași rațiuni sunt valabile și în privința contractelor colective de muncă încheiate la nivelul societăților la care statul este unic acționar sau acționar majoritar, prevederile acestora putând fi modificate prin acte de reglementare primară. Totodată, nu se poate susține că aceste societăți s-ar comporta sub aspectul salarizării personalului ca societățile în care acționar majoritar este o persoană privată pentru că, tocmai în considerarea ponderii capitolului social deținut, statul impune un cadru juridic în care aceste societăți să își desfășoare

activitatea. Aceste societăți au în patrimoniu bunuri proprietate privată a statului, astfel că ele sunt administratorii acestora, iar modul în care acestea sunt exploatate este stabilit de consiliul de administrație în acord cu legea. Practic, legea este cea care acordă un mandat pentru modul de administrare a acestora, iar acest lucru implică și stabilirea unui cadru legal pentru salarizarea personalului din aceste societăți care este în legătură directă cu patrimoniul acestora. Prin urmare, caracterul obligatoriu al convențiilor colective încheiate la nivelul autorităților publice sau societăților unde statul este acționar unic sau majoritar nu poate fi opus legii.

21. Curtea constată că art. 44 din Constituție nu implică un drept la dobândirea proprietății, astfel că prin intrarea în vigoare a unei legi, în virtutea căreia încetează acordarea unui drept salarial suplimentar stabilit prin lege sau contract colectiv, nu se încalcă dreptul de proprietate privată. Atât jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 939 din 7 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 16 septembrie 2011), cât și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 31 mai 2011, pronunțată în Cauza *Maggio și alții împotriva Italiei*, paragraful 55), sunt concordante în sensul că art. 44 din Constituție sau art. 1 din Protocolul adițional la Convenție, după caz, nu implică un drept la dobândirea proprietății.

22. Totodată, Curtea reține că a fost invocată neconstituționalitatea textului legal criticat în raport cu art. 16 din Constituție, fără ca sub acest aspect excepția să fi fost motivată. Or, Curtea nu se poate substitui autorului excepției în vederea motivării acesteia, astfel că nu va putea analiza constituționalitatea textului legal criticat în raport cu art. 16 din Constituție (a se vedea *mutatis mutandis* Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 6 ianuarie 2012). În fine, art. 53 din Constituție nu este incident în cauză, neexistând vreo abatere normativă de la cadrul firesc al exercitării drepturilor și libertăților fundamentale.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță, excepție ridicată de Ștefan Chelcan în Dosarul nr. 10.202/3/2017 al Tribunalului Timiș — Secția I civilă.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe judecătorești și constată că dispozițiile art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță, în redactarea anterioară Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2018 privind modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Timiș — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 12 martie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,
Benke Károly

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 34

din 27 aprilie 2020

Dosar nr. 193/1/2020

Marian Budă — președintele Secției a II-a civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

George Bogdan Florescu — judecător la Secția a II-a civilă

Elisabeta Roșu — judecător la Secția a II-a civilă

Minodora Condoiu — judecător la Secția a II-a civilă

Virginia Florentina Duminecă — judecător la Secția a II-a civilă

Diana Manole — judecător la Secția a II-a civilă

Iulia Petronela Nițu — judecător la Secția a II-a civilă

Iulia Manuela Cîrnu — judecător la Secția a II-a civilă

Rodica Zaharia — judecător la Secția a II-a civilă

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 193/1/2020 este legal constituit, conform dispozițiilor art. 520 alin. (6) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de domnul judecător Marian Budă, președintele Secției a II-a civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Cluj — Secția a II-a civilă în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la dezlegarea următoarelor probleme de drept:

„Dacă începutul termenului de 10 zile de la data depunerii cererii de plată prevăzut de art. 75 alin. (3) și (4) din Legea nr. 85/2014, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 8 și art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, se interpretează în sensul că acest termen curge de la data depunerii cererii la dosarul de insolvență al debitorului aflat în procedură sau de la data comunicării acestei cereri administratorului judiciar?

Dacă sintagma «procese începute» și «procese aflate pe rol» din conținutul prevederilor alin. (1) și (2) ale art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018 se referă la dosarul de insolvență al debitorului supus procedurii sau la dosarul asociat acestuia care are ca obiect cererea de trecere la faliment formulată de un creditor.»

După prezentarea referatului cauzei de către magistratul-asistent, constatând că nu sunt chestiuni prealabile de discutat

sau excepții de invocat, președintele completului, domnul judecător Marian Budă, președintele Secției a II-a civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Curtea de Apel Cluj — Secția a II-a civilă a dispus, prin Încheierea din 25 noiembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 3.665/100/2017/a4, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunile de drept anterior menționate.

II. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

2. Prin art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014, a fost modificată sub mai multe aspecte, cele care au legătură cu prezenta cauză fiind incluse la pct. 8 al art. I din ordonanță.

3. Art. 75 alin. (3) și (4) din Legea nr. 85/2014 (înainte de modificare)

„(3) Nu sunt supuse suspendării prevăzute la alin. (1) acțiunile judiciare pentru determinarea existenței și/sau cuantumului unor creanțe asupra debitorului, născute după data deschiderii procedurii. Pentru astfel de acțiuni se va putea formula, pe parcursul perioadei de observație și de reorganizare, cerere de plată ce va fi analizată de către administratorul judiciar cu respectarea prevederilor art. 106 alin. (1), care se aplică în mod corespunzător, fără ca aceste creanțe să fie înscrise în tabelul de creanțe. Împotriva măsurii dispuse de către administratorul judiciar se va putea formula contestație cu respectarea art. 59 alin. (5), (6) și (7).

(4) Titularul unei creanțe curente, certe, lichide și exigibile ce a fost recunoscută de către administratorul judiciar sau de către judecătorul-sindic potrivit alin. (3) și al cărei cuantum depășește valoarea-prag poate solicita pe parcursul duratei perioadei de observație deschiderea procedurii de faliment al debitorului dacă aceste creanțe nu sunt achitate în termen de 60 de zile de la data luării măsurii de către administratorul judiciar sau a hotărârii instanței de judecată. Prevederile art. 143 alin. (2) și (3) se vor aplica în mod corespunzător.»

4. După modificările aduse prin art. I pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, alin. (3) și (4) ale art. 75 din Legea nr. 85/2014 au următorul conținut:

„(3) Nu sunt supuse suspendării prevăzute la alin. (1) acțiunile judiciare pentru determinarea existenței și/sau cuantumului unor creanțe asupra debitorului, născute după data deschiderii procedurii. Pentru astfel de acțiuni se va putea formula, pe parcursul perioadei de observație și de reorganizare, o cerere de plată ce va fi analizată de către administratorul

judiciar într-un termen de 10 zile de la data depunerii, cu respectarea prevederilor art. 106 alin. (1), care se aplică în mod corespunzător, fără ca aceste creanțe să fie înscrise în tabelul de creanțe. Împotriva măsurii dispuse de către administratorul judiciar se va putea formula contestație cu respectarea art. 59 alin. (5)—(7).

(4) Titularul unei creanțe curente, certe, lichide și exigibile ce a fost recunoscută de către administratorul judiciar ori cu privire la care acesta a omis să se pronunțe în termen de 10 zile de la depunerea cererii de plată sau recunoscută de judecătorul-sindic potrivit alin. (3), în cazul în care cuantumul creanței depășește valoarea-prag, poate solicita pe parcursul duratei perioadei de observație deschiderea procedurii de faliment al debitorului dacă aceste creanțe nu sunt achitate în termen de 60 de zile de la data luării măsurii administratorului judiciar de admitere sau omitere a pronunțării asupra cererii de plată ori a hotărârii instanței de judecată. Prevederile art. 143 alin. (2) și (3) se vor aplica în mod corespunzător.”

5. De asemenea, în cuprinsul art. IX alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018 se prevede că:

„(1) Termenele prevăzute la art. 75 alin. (3) și art. 143 alin. (1) și (3), precum și prevederile art. 75 alin. (4) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost modificate prin prezenta ordonanță de urgență, se aplică și pentru cererile formulate în cadrul proceselor începute înainte de data intrării în vigoare a acesteia, inclusiv celor nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) În cazul cererilor nesoluționate în procesele aflate pe rol, termenele de soluționare de către administratorul judiciar sau de către instanța de judecată, prevăzute la alin. (1), se calculează de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept menționată

6. Prin Cererea înregistrată la 29 mai 2018, A a solicitat intrarea în faliment a debitoarei B, întrucât desfășurarea activității sale aduce pierderi și acumulează noi datorii în cadrul procedurii, debitoarea înregistrând de la data intrării în insolvență, 14.11.2017, debite curente de 635.323 lei, iar conform art. 75 alin. (4) din Legea nr. 85/2014 și Codului de procedură fiscală, titularul unei creanțe curente, certe, lichide și exigibile al cărei cuantum depășește valoarea-prag poate solicita deschiderea procedurii de faliment.

7. Administratorul judiciar a întocmit Raportul nr. 258 din 23 aprilie 2019 prin care a menționat faptul că suma care face obiectul cererii de intrare în faliment nu este recunoscută, deoarece cuprinde atât sume care se regăsesc în tabelul preliminar, cât și sume care fac obiectul unei contestații administrativ-jurisdicționale, iar cererea este prematur formulată raportat la stadiul procedurii și la condițiile prevăzute de lege pentru admiterea unei astfel de cereri.

8. Prin Sentința civilă nr. 931 din 27 iunie 2019, pronunțată de Tribunalul Maramureș în Dosarul nr. 3.665/100/2017, s-a respins cererea creditoarei A având ca obiect intrarea în faliment, reținându-se că în cauză nu au fost îndeplinite condițiile prevăzute de art. 74 alin. (4) din Legea nr. 85/2014 pentru a se dispune intrarea în faliment a debitoarei, creanța nefiind recunoscută nici de către administratorul judiciar, așa cum rezultă din Raportul nr. 258 din 23 aprilie 2019, și nici de către judecătorul-sindic, neexistând la dosar vreo hotărâre judecătorească în acest sens în condițiile art. 75 alin. (3) din actul normativ anterior menționat.

9. Totodată, s-a arătat că, la momentul formulării cererii creditoarei de intrare în faliment, nu era prevăzută în conținutul

legal al art. 75 alin. (4) din Legea nr. 85/2014 omiterea pronunțării de către administratorul judiciar asupra cererii de plată, care nu a fost formulată până în prezent de către creditoare.

10. Împotriva acestei hotărâri a declarat apel creditoarea A, solicitând admiterea apelului, cu consecința modificării Sentinței civile nr. 931 din 27 iunie 2019, în sensul admiterii cererii de trecere în faliment.

11. În susținerea motivelor de apel s-a arătat că sunt îndeplinite condițiile impuse de art. 75 alin. (4) din Legea nr. 85/2014, întrucât este vorba de creanțe certe, lichide și exigibile, având în vedere că obligațiile fiscale au fost stabilite în baza unor declarații fiscale depuse de către debitoare după data intrării în procedura generală de insolvență, 14 noiembrie 2017, și până în luna aprilie 2018, deci aceste creanțe nu mai trebuiau recunoscute de către administratorul judiciar, având în vedere că rezultă din propriile declarații ale debitoarei.

12. Mai mult, la data formulării cererii de faliment, condițiile de admisibilitate ale acesteia erau îndeplinite conform art. 75 alin. (4) din Legea nr. 85/2014, neexistând motive de respingere a acesteia, întrucât modificările legislative au intervenit abia în octombrie 2018, la 4 luni după promovarea cererii de faliment, și în consecință în mod netemeinic prima instanță a reținut că acea creanță a creditorului A, care a stat la baza formulării cererii de faliment, nu este recunoscută de administratorul judiciar, în fapt aceasta rezultând din propriile declarații ale debitoarei; așadar, creanța este certă, lichidă și exigibilă și nu a fost achitată în termen de 60 de zile de la data primirii notificării.

IV. Motivele reținute de instanța de trimitere care susțin admisibilitatea sesizării

13. Curtea de Apel Cluj a constatat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a cererii de sesizare a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

14. Astfel, dacă în cursul judecății un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată, potrivit art. 519 din Codul de procedură civilă.

15. Textul legal evocat a instituit o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ, după cum urmează:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;
- cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

— soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;

- chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă;
- chestiunea de drept nu a făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

16. Condițiile enunțate sunt îndeplinite în prezenta cauză, după cum urmează:

- cererea de sesizare în baza art. 519 din Codul de procedură civilă s-a formulat în cadrul unui litigiu aflat pe rolul

unei curți de apel, cauza făcând obiectul Dosarului înregistrat sub nr. 3.665/100/2017/a4, iar apelul este în curs de soluționare;

— Curtea de Apel Cluj, instanța care a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție, judecă prezenta cauza în ultimă instanță potrivit art. 43 din Legea nr. 85/2014;

— Curtea de Apel Cluj a fost legal investită cu soluționarea prezentului apel în condițiile art. 43 din Legea nr. 85/2014;

— de lămurirea chestiunii de drept invocate pe calea sesizării depinde soluționarea pricinii pe fond, întrucât aplicarea normelor legale în forma modificată a fost realizată de către judecătorul-sindic, respectiv a textului vizat prin cererea de sesizare — art. 75 alin. (3) și (4) din Legea nr. 85/2014, în raport cu unele aspecte deduse judecării, iar creditoarea, prin apelul declarat, a criticat interpretarea și aplicarea normelor legale realizată de către judecătorul-sindic, contestând incidența textului în forma în vigoare la data pronunțării sentinței;

— elementul de noutate este conferit de faptul că problema de drept dedusă judecării nu a mai făcut obiectul unei analize și al unei dezlegări jurisprudențiale consecvente, neputându-se vorbi despre cristalizarea unei practici judiciare în această privință, având în vedere momentul intrării în vigoare a noului text legal de modificare, iar din perspectiva expunerii elementului de noutate, se apreciază că aceasta corespunde jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor probleme de drept (cu titlu de exemplu: Decizia nr. 3/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 142 din 24 februarie 2017).

Nu în ultimul rând, s-a subliniat faptul că în prezenta sesizare elementul care presupune o dezlegare a instanței supreme vizează interpretarea unui text legal care a suferit modificări cât timp procesul era pendinte tocmai cu privire la sfera litigiilor care cad sub incidența normei;

— Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra acesteia prin decizii în casație sau prin recurs în interesul legii și nici pe calea unei alte hotărâri prealabile, așa cum rezultă din analiza site-ului instanței supreme.

V. Punctul de vedere al completului de judecată cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

17. Titulara cererii de sesizare a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție, debitoarea B, prin administratorul special C, a justificat demersul întreprins prin necesitatea determinării împrejurării dacă termenele prevăzute la art. 75 alin. (3) și (4) din Legea nr. 85/2014, stabilite prin modificările aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, sunt aplicabile sau nu cererii formulate de apelantă.

18. Textul care determină sfera litigiilor în care urmează a fi incidentă norma nouă trimite la cererile pendinte, iar în privința litigiilor în materia insolvenței, referirea la „procese începute” sau „procese aflate pe rol” înainte de intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/2018 include atât dosarul de insolvență al debitorului supus procedurii, cât și dosarele asociate acestuia, astfel că determinarea normei legale incidente nu este facil de realizat, având în vedere formularea echivocă din textul menționat, pe de o parte, iar pe de altă parte nu poate fi ignorat faptul că toate cererile formulate în legătură cu derularea procedurii insolvenței și aferente acestei proceduri trebuie supuse aceleiași legi care a guvernat deschiderea procedurii insolvenței.

19. Dosarul de fond în procedurile privind insolvența este constituit din dosarul de bază și, dacă este cazul, din dosare asociate. În dosarul de bază se înregistrează cererile și se pronunță hotărârile privind următoarele momente ale procedurii insolvenței: a) deschiderea procedurii; b) opoziția la deschiderea procedurii; c) intrarea în faliment; d) confirmarea planului de reorganizare; e) confirmarea numirii administratorului/lichidatorului judiciar; f) închiderea procedurii, potrivit art. 142

alin. (2) din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.375/2015 pentru aprobarea Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

20. Interpretarea textului confirmă că dosarele asociate sunt parte componentă a dosarului de bază, astfel că acestea sunt deopotrivă dosare aflate pe rol la momentul intervenirii modificării textului legal invocat ca fiind incident de titularul cererii, iar, în speță, dosarul asociat a fost creat la momentul formulării căii de atac, cererea de trecere în faliment fiind înregistrată conform art. 142 alin. (2) din Regulamentul de ordine interioară în dosarul de bază.

21. Așadar, dosarul de fond este constituit, în litigiul pendinte, prin efectul înregistrării cererii de deschidere a procedurii insolvenței, anterior intrării în vigoare a modificărilor introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, care instituie norma de excepție, însă nu poate fi ignorat faptul că prin derogare de la principiile cunoscute privind neretroactivitatea legii s-a dispus aplicarea prevederilor art. 75 alin. (4) din Legea nr. 85/2014, astfel cum au fost modificate, și pentru cererile formulate în cadrul proceselor începute înainte de data intrării în vigoare a acesteia, inclusiv celor nesoluționate până la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență, astfel că în ceea ce privește cererea de trecere în faliment formulată de creditoarea A împotriva debitoarei B devin incidente textele în vigoare la momentul pronunțării, texte intrate în vigoare cât timp litigiul era pendinte.

22. Aplicarea textelor enunțate anterior impune determinarea sferei de aplicare a textului art. 75 alin. (4) din Legea nr. 85/2014, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, din perspectiva îndeplinirii condițiilor din textul modificat pentru a justifica legitimarea în declanșarea demersului privind trecerea în faliment a debitorului supus procedurii.

23. Titularul unei creanțe curente, certe, lichide și exigibile ce a fost recunoscută de către administratorul judiciar ori cu privire la care acesta a omis să se pronunțe în termen de 10 zile de la depunerea cererii de plată sau recunoscută de judecătorul-sindic potrivit alin. (3), în cazul în care cuantumul creanței depășește valoarea-prag, poate solicita pe parcursul duratei perioadei de observație deschiderea procedurii de faliment al debitorului dacă aceste creanțe nu sunt achitate în termen de 60 de zile de la data luării măsurii administratorului judiciar de admitere sau a omiterii pronunțării asupra cererii de plată ori a hotărârii instanței de judecată. Prevederile art. 143 alin. (2) și (3) se vor aplica în mod corespunzător.

24. Verificarea îndeplinirii exigențelor necesare declanșării demersului de către unul din titularii unei creanțe a fost raportată de către legiuitorul secundar la diferitele modalități de stabilire a existenței și întinderii unei creanțe născute ulterior deschiderii procedurii insolvenței, fiind identificată ipoteza recunoașterii acesteia de către practicianul în insolvență, a stabilirii acesteia potrivit paragrafului precedent, însă în mod inedit și prin omisiunea verificării acesteia de către practicianul în insolvență într-un interval de timp determinat, dar care începe de la un moment necunoscut participanților la procedură.

25. Acțiunea judiciară pentru determinarea existenței și/sau cuantumului unor creanțe asupra debitorului, născute după data deschiderii procedurii formulate pe parcursul perioadei de observație și de reorganizare, este echivalată cu o cerere de plată ce va fi analizată de către administratorul judiciar într-un termen de 10 zile de la data depunerii, cu respectarea prevederilor art. 106 alin. (1), care se aplică în mod corespunzător.

26. Administratorul judiciar va proceda de îndată la verificarea fiecărei cereri și a documentelor depuse și va efectua o cercetare amănunțită pentru a stabili legitimitatea, valoarea

exactă și prioritatea fiecărei creanțe, potrivit art. 106 alin. (1) din Legea nr. 85/2014.

27. Pentru formularea cererilor de admitere a creanțelor născute anterior deschiderii procedurii a fost instituită o procedură riguroasă și un termen până la care pot fi formulate, fiind stabilit de asemenea un termen pentru verificarea acestora și o procedură de contestare de către persoanele interesate a rezultatelor verificării, însă prin textul analizat nu au fost instituite astfel de exigențe pentru înregistrarea unei cereri, care, deși calificată ca fiind acțiune judiciară, nu beneficiază din perspectiva termenelor procedurale de aceleași exigențe și nici nu sunt instituite exigențe cu privire la modul de înregistrare.

28. Termenul de 10 zile de la data depunerii cererii din cuprinsul alin. (3) al art. 75 din Legea nr. 85/2014, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, și termenul de 10 zile de la data depunerii cererii de plată din cuprinsul alin. (4) al art. 75 din Legea nr. 85/2014, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, încep să curgă de la momentul înregistrării, fără ca titularul dreptului de verificare să cunoască acest moment sau modul de înregistrare, deși efectul omisiunii verificării conferit prin norma nouă este recunoașterea creanței, cât timp se consideră că acest creditor este îndreptățit după epuizarea acestui termen să formuleze cerere de trecere în faliment.

29. Pentru a analiza legalitatea procedurii urmate de creditoare sub aspectul îndeplinirii condițiilor procedurale pentru analiza cererii de trecere la faliment, în cauză se impune a se stabili dacă mecanismul depunerii cererii de plată presupune obligația creditorului de a depune cererea de plată ori notificarea, cum este cazul în speță, la dosarul de insolvență al debitorului sau în dosar asociat, nefiind una din acțiunile enumerate de art. 142 alin. (2) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

30. Considerentele evidențiate au relevat îndeplinirea condițiilor necesare pentru admiterea cererii de sesizare, astfel că în baza art. 519 din Codul de procedură civilă s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri care să dea rezolvare de principiu asupra chestiunii de drept și suspendarea soluționării Dosarului nr. 3.665/100/2017/a4 până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

VI. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

31. Debitoarea B, prin administratorul special C, titulara cererii de sesizare a instanței supreme, a susținut necesitatea sesizării, întrucât chestiunea aplicării retroactive a termenelor prevăzute la art. 75 alin. (3), precum și a prevederilor art. 75 alin. (4) din Legea nr. 85/2014, numai cu privire la cererile formulate în cadrul proceselor începute înainte de data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/2018 sau la cererile nesoluționate din cadrul proceselor aflate pe rol la momentul intrării în vigoare a ordonanței, este o chestiune nouă de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și care nu face obiectul unui recurs în interesul legii.

32. Totodată, pentru soluționarea în faza apelului a cererii de faliment formulate de creditoare înainte de intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/2018, ar trebui să se stabilească dacă termenele prevăzute la art. 75 alin. (3) și prevederile art. 75 alin. (4) din Legea nr. 85/2014 sunt aplicabile sau nu cererii formulate de apelantă.

33. Întrucât sintagmele „procese începute” sau „procese aflate pe rol” înainte de intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/2018 pot avea în vedere atât dosarul de insolvență al debitorului supus procedurii, cât și dosarul asociat acestuia în care se analizează cererea creditorului de

trecere la faliment, se impune lămurirea acestei chestiuni pentru a afla dacă în prezenta cauză sunt incidente sau nu prevederile art. IX alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018.

34. După lămurirea acestei chestiuni de drept, în măsura în care se va stabili că prevederile art. IX alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018 sunt aplicabile cauzei, ar trebui lămurită o altă chestiune de drept pentru a se stabili dacă termenul de 10 zile din cuprinsul alin. (3) și (4) ale art. 75 din Legea nr. 85/2014, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, curge de la data depunerii cererii la dosarul de insolvență al debitorului aflat în procedură sau de la data comunicării acestei cereri administratorului judiciar.

35. Sintagma „de la data depunerii” din cuprinsul alin. (3) al art. 75 din Legea nr. 85/2014, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, și sintagma „de la data depunerii cererii de plată” din cuprinsul alin. (4) al art. 75 din Legea nr. 85/2014, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, pot fi interpretate atât în sensul depunerii la administratorul judiciar, cât și în sensul depunerii la dosarul de insolvență al debitorului supus procedurii.

36. De lămurirea acestei chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a apelului dedus judecății, deoarece în speță notificarea a fost depusă sau mai exact comunicată administratorului judiciar, fără a fi înregistrată de către creditoare la dosarul de insolvență al debitorului supus procedurii.

37. Or, pentru a analiza legalitatea procedurii urmate de creditoare sub aspectul îndeplinirii condițiilor procedurale pentru analiza cererii de trecere la faliment ar trebui stabilit dacă mecanismul depunerii cererii de plată presupune obligația creditorului de a depune cererea de plată ori notificarea, cum este cazul în speță, la dosarul de insolvență al debitorului.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

38. La nivelul curților de apel consultate, cu privire la prima problemă, s-a considerat că termenul de 10 zile prevăzut de dispozițiile art. 75 alin. (3) și (4) din Legea nr. 85/2014, în maniera modificată prin art. I pct. 8 și art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, începe să curgă de la data înregistrării cererii de plată la dosarul de insolvență/de la data comunicării acestei cereri administratorului judiciar/de la data depunerii cererii la dosarul de insolvență al debitorului aflat în procedură/de la data luării la cunoștință de către administratorul judiciar.

Referitor la cea de-a doua problemă, prin sintagma „procese începute”/„procese aflate pe rol” s-a avut în vedere dosarul de insolvență al debitorului (în opinie majoritară).

39. Ministerul Public a arătat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică în prezent practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

40. Prezintă relevanță Decizia nr. 72 din 15 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.370/1/2018 de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 4 februarie 2019, prin care s-a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 2.168/88/2016/a1 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și s-a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 102 alin. (1) teza I și a II-a din Legea nr. 85/2014, cererile de admitere a creanțelor, formulate de creditorii cu creanțe anterioare datei de deschidere a procedurii, alții decât salariații, trebuie să fie depuse la tribunal în termenul fixat prin hotărârea

de deschidere a procedurii și înregistrate într-un registru care se va păstra la grefa tribunalului.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

41. Prin raportul întocmit în cauză conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă s-a apreciat că, în interpretarea art. 75 alin. (3) și (4) din Legea nr. 85/2014, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 8 și art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, termenul de 10 zile pentru soluționarea cererii de plată începe să curgă de la data depunerii cererii de plată la administratorul judiciar și, în interpretarea art. IX alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, sintagmele „procese începute” și „procese aflate pe rol” se referă la dosarul de insolvență al debitorului supus procedurii, iar nu la dosarul asociat acestuia, care are ca obiect cererea de trecere la faliment formulată de un creditor.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

Cu privire la admisibilitatea sesizării

42. Pentru regularitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, legiuitorul, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, a instituit o serie de condiții de admisibilitate a acestei proceduri, condiții care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, respectiv:

— existența unei cauze în curs de judecată;

— judecata cauzei să se afle în ultimă instanță pe rolul tribunalului, al curții de apel sau al Înaltei Curți de Casație și Justiție;

— ivirea unei chestiuni de drept esențiale, de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei;

— chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

43. Primele două condiții de admisibilitate sunt îndeplinite, întrucât curtea de apel, legal investită cu soluționarea unui apel în materie de insolvență, urmează să pronunțe o hotărâre judecătorească definitivă, potrivit dispozițiilor art. 43 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, coroborate cu art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă.

44. Cea de-a treia condiție, referitoare la existența unei chestiuni de drept esențiale, de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, nu este îndeplinită, sub două aspecte.

45. Astfel, în primul rând, problema de drept ce se solicită a fi dezlegată nu este determinantă în soluționarea pe fond a cauzei, față de limitele apelului declarat de creditoare, iar, în al doilea rând, nu are legătură cu soluționarea cauzei.

46. Potrivit art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, titularul sesizării, instanța de judecată care soluționează litigiul în ultimă instanță, trebuie să verifice din oficiu admisibilitatea sesizării, prezentând argumentele pentru care apreciază, între altele, că de dezlegarea chestiunii de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei.

47. Pe lângă punerea în dezbatere a posibilității sau necesității formulării unei sesizări a Înaltei Curți de Casație și Justiție, titularul acesteia va trebui să prezinte în actul de sesizare toate detaliile cauzei, de drept sau chiar de fapt, care să justifice aptitudinea chestiunii de drept evocate de a duce la rezolvarea fondului aceluși litigiu.

48. Aceasta pentru că Înalta Curte de Casație și Justiție nu poate fi investită cu dezlegarea unei chestiuni de drept pentru valorificarea deciziei într-un litigiu în care situația de fapt sau cauza acțiunii cu care instanța este investită nu sunt deplin lămurite prin sesizare.

49. În acest sens, potrivit art. 519 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte de Casație și Justiție nu are a se pronunța într-o interpretare de principiu a unei norme de drept dacă

circumstanțele cauzei pentru care trebuie să dea aceea interpretare nu sunt deplin clarificate.

50. De aceea, se impune o anumită claritate a sesizării, care să nu afecteze precizia analizei, pentru a exclude o interpretare dată pe tărâmul ipotezelor sau aparențelor, de natură a atenua funcția hotărârii prealabile de a determina soluționarea pe fond a cauzei. În acest sens, întrebarea adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție nu poate fi disociată de contextul care a generat-o, ce trebuie să fie întotdeauna unul cazual și să cuprindă exhaustiv toate elementele determinante ale cauzei.

51. Or, așa cum s-a arătat și în expunerea succintă a procesului, prin Sentința civilă nr. 931 din 27 iunie 2019, pronunțată de Tribunalul Maramureș în Dosarul nr. 3.665/100/2017, s-a respins cererea creditoarei A având ca obiect intrarea în faliment, reținându-se că în cauză nu au fost îndeplinite condițiile prevăzute de art. 74 alin. (4) din Legea nr. 85/2014 pentru a se dispune intrarea în faliment a debitoarei, creanța nefiind recunoscută nici de către administratorul judiciar, așa cum rezultă din Raportul nr. 258 din 23 aprilie 2019, și nici de către judecătorul-sindic, neexistând la dosar vreo hotărâre judecătorească în acest sens în condițiile alin. (3) al art. 75 din actul normativ anterior menționat.

52. Totodată, s-a arătat că, la momentul formulării cererii creditoarei de intrare în faliment, nu era prevăzută în conținutul legal al art. 75 alin. (4) din Legea nr. 85/2014 omiterea pronunțării de către administratorul judiciar asupra cererii de plată, cerere de plată care nu a fost formulată până în prezent de către creditoare.

53. Împotriva acestei hotărâri a declarat apel creditoarea A, solicitând admiterea apelului, cu consecința modificării Sentinței civile nr. 931 din 27 iunie 2019 în sensul admiterii cererii de trecere în faliment.

54. În susținerea motivelor de apel s-a arătat că sunt îndeplinite condițiile impuse de art. 75 alin. (4) din Legea nr. 85/2014, întrucât este vorba de creanțe certe, lichide și exigibile, având în vedere că obligațiile fiscale au fost stabilite în baza unor declarații fiscale depuse de către debitoare după data intrării în procedura generală de insolvență, 14 noiembrie 2017, și până în luna aprilie 2018, deci aceste creanțe nu mai trebuiau recunoscute de către administratorul judiciar, având în vedere că rezultă din propriile declarații ale debitoarei. Referitor la această susținere, din sesizarea instanței de trimitere nu rezultă dacă în cauză a fost formulată o cerere de plată de către creditoarea bugetară, pentru ca acest lucru să presupună dezlegarea modului de aplicare a art. 75 alin. (3) și (4) din Legea nr. 85/2014, astfel cum a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, sub aspectul omisiunii soluționării unei atari cereri. Dimpotrivă, din susținerile apelantei rezultă că aceasta nu supune judecății în apelul său aspectul privind locul unde s-ar fi depus eventuala cerere de plată de către creditoarea bugetară — la administratorul judiciar ori la tribunal, pentru a fi soluționat aspectul referitor la existența sau inexistența unei omisiuni de soluționare a acesteia, drept condiție pentru legitimarea sa procesuală de a formula cererea de intrare în faliment.

55. În limitele efectului devolutiv al apelului, stabilite de creditoare, în aplicarea regulii *tantum devolutum quantum appellatum* prevăzute de art. 477 alin. (1) din Codul de procedură civilă și raportat la Decizia nr. 11 din 18 aprilie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în Dosarul nr. 334/1/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 436 din 10 iunie 2016, instanța de trimitere nu poate pune în discuție aplicarea în cauză a dispozițiilor art. 75 alin. (3) și (4) din Legea nr. 85/2014, cu atât mai mult cu cât creanțele fiscale au o procedură specială de contestare.

56. Ansamblul întrebărilor prealabile nu permite identificarea unei chestiuni de drept susceptibile de a primi o dezlegare de

principiu în cadrul acestei proceduri, care să fie utilă instanței în soluționarea cauzei, în sensul ca de aceasta să depindă soluționarea cauzei pe fond, ci reprezintă o delegare către instanța supremă a competenței legale a curții de apel de a soluționa apelul cu care este investită, prin aplicarea în concret a normelor incidente la circumstanțele particulare ale speței, în limitele criticilor formulate de către creditoare prin motivele de apel.

57. În aceste condiții se observă că instanța de trimitere propune ca fundament al chestiunii de drept interpretarea art. 75 alin. (3) și (4) din Legea nr. 85/2014, or problema de drept enunțată de instanța de trimitere nu este concordantă cu temeiul de drept propus spre analiză și, de aceea, soluționarea apelului nu depinde de lămurirea chestiunii de drept sesizate.

58. Trebuie observat că art. 519 din Codul de procedură civilă stabilește în mod explicit faptul că instanța supremă, în cadrul mecanismului de unificare a practicii judiciare reprezentat de dezlegarea unor chestiuni de drept, urmează „să pronunțe o hotărâre prin care să se dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”. Prin raportare la această exigență a legii și la caracterul de excepție al procedurii prezente, se constată că excedează competențelor Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept darea unei dezlegări

cu privire la modalitatea de aplicare a reglementărilor legale și a principiilor de drept relevante în litigiile aflate pe rolul instanței de trimitere.

59. Între problema de drept a cărei lămurire se solicită și soluția dată asupra acțiunii de către instanța pe rolul căreia se află cauza în ultimul grad de jurisdicție trebuie să existe o relație de dependență, în sensul că decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în această procedură să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii, cerința pertinentei fiind expresia utilității pe care rezolvarea de principiu a chestiunii de drept invocate trebuie să o aibă în cadrul soluționării pe fond a litigiului, condiție determinantă care nu este îndeplinită cu referire la interpretarea dispozițiilor art. 75 alin. (3) și (4) din Legea nr. 85/2014, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 8 și art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018.

60. În consecință, nefiind îndeplinită una dintre condițiile de admisibilitate prevăzută de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept va proceda la respingerea, pe acest temei, a sesizării formulate de Curtea de Apel Cluj — Secția a II-a civilă.

Pentru aceste considerente, în temeiul art. 521 cu referire la art. 519 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Cluj — Secția a II-a civilă, în Dosarul nr. 3.665/100/2017/a4, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile cu referire la următoarele probleme de drept:

„Dacă începutul termenului de 10 zile de la data depunerii cererii de plată prevăzut de art. 75 alin. (3) și (4) din Legea nr. 85/2014, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 8 și art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018, se interpretează în sensul că acest termen curge de la data depunerii cererii la dosarul de insolvență al debitorului aflat în procedură sau de la data comunicării acestei cereri administratorului judiciar?

Dacă sintagma «procese începute» și «procese aflate pe rol» din conținutul prevederilor alin. (1) și (2) ale art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018 se referă la dosarul de insolvență al debitorului supus procedurii sau la dosarul asociat acestuia, care are ca obiect cererea de trecere la faliment formulată de un creditor”.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 27 aprilie 2020.

PREȘEDINTELE SECȚIEI A II-A CIVILE
judecător **MARIAN BUDĂ**

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

MONITORUL
OFICIAL

5 948493 247142